

ETIČKI KODEKS

**radnika Srednja škole Ambroza Haračića
Mali Lošinj**

Mali Lošinj, srpanj 2024. godine

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23, 156/23) i članka 29. Statuta Srednje škole Ambroza Haračića u Malom Lošinj, nakon provedene rasprave na Nastavničkom vijeću, Vijeću roditelja i Vijeću učenika, Školski odbor Srednje škole Ambroza Haračića u Malom Lošinj, na sjednici 45. održanoj 11. srpnja 2024. godine donio je

ETIČKI KODEKS

radnika u Srednjoj školi Ambroza Haračića - Mali Lošinj

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Etičkim kodeksom radnika u Srednjoj školi Ambroza Haračića u Malom Lošinj (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) određuje se etičnost kao skup načela, prava i obveza kojima se uređuju međuljudski i profesionalni odnosi između radnika i svih korisnika usluga Srednje škole Ambroza Haračića u Malom Lošinj (u daljnjem tekstu: Škola).

(2) Temeljne vrijednosti jesu: poštenje, izvrsnost, sloboda, međusobno uvažavanje, ljudsko dostojanstvo, osobna odgovornost.

(3) Primjena ovog Etičkog kodeksa pretpostavlja dobru namjeru, objektivnu i poštenu prosudbu, a odnosi se na radnike škole i sve korisnike usluga škole.

(4) Osobna je odgovornost i zadaća svakog radnika ostvarenje najviših etičkih standarda osobnog ponašanja. Dužnost mu je poticati etičko ponašanje kod svojih učenika, suradnika i kolega. Njegova je dužnost savjetovati se s kolegama oko etičkih dvojbi. Svaki radnik u svom djelovanju nastupa kao nezavisna osoba te dopunjava i oplemenjuje pravila dana ovim Etičkim kodeksom osobnim sustavom humanih vrijednosti, vlastite kulture i životnog iskustva.

Članak 2.

(1) Etički kodeks Škole sadrži moralna načela i načela profesionalne etike sukladno kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati svi radnici Škole.

(2) Načela Etičkoga kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe koje nisu radnici škole, ali sudjeluju u njezinu radu i djelovanju.

(3) Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Škole i načela slobode profesionalnog rada te čuvanja dostojanstva i ugleda Škole.

Članak 3.

Svrha Etičkog kodeksa je utvrditi opće etičke smjernice i postupke vezane uz njih, upozoriti na dužnosti i obveze te promicati etičke vrijednosti specifične za djelatnost Škole u najširem smislu. Promicanje etičkih vrijednosti i etičkoga ponašanja u ovom kodeksu - obveza je svih radnika Škole, učenika, roditelja i ostalih zainteresiranih osoba – korisnika usluga škole.

Članak 4.

Svi učenici, roditelji i druge zainteresirane osobe za rad Škole bit će upoznati s Etičkim kodeksom i pravilima ponašanja koja imaju pravo očekivati od radnika Škole.

Članak 5.

Radnici Škole, učenici, roditelji i druge zainteresirane osobe za rad škole dužni su, u obavljanju svojih poslova, pridržavati se odredaba ovoga Etičkog kodeksa.

II. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA ETIČKOG KODEKSA ŠKOLE

Načelo ostvarivanja ljudskih prava

Članak 6.

Škola donošenjem i provođenjem Etičkoga kodeksa osigurava svakom radniku i učeniku i ostalim korisnicima usluga škole ostvarivanje svih ljudskih prava unutar Škole te poštivanje svih prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 7.

Svi radnici Škole, učenici i roditelji trebaju biti poštovani kao osobe - u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo. Svim radnicima Škole, učenicima i roditeljima mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 8.

- (1) Svaki radnik Škole, učenik i njegov roditelj treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti, na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.
- (2) Radnici Škole ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na etično i profesionalno obavljanje radnih obveza.

Načelo profesionalnosti

Članak 9.

- (1) Od radnika Škole očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, kolegama, roditeljima i ostalim suradnicima. U svojem djelovanju radnici Škole slijede načela profesionalne izvrsnosti, objektivnosti, razboritosti, pravilnosti, dijaloga, tolerancije i humanosti.
- (2) Obveza je radnika Škole poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te stalnog stručnog usavršavanja.
- (3) Svi radnici Škole trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima te se kloniti procjene stručnosti kolega i javnog iznošenja takvih procjena.
- (4) Verbalna i neverbalna komunikacija radnika Škole treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u Školi i zajednici.

Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 10.

- (1) Svi radnici Škole trebaju poštivati sve pravne propise i pravne postupke koji se tiču njihovih obveza kao radnika Škole.
- (2) Sva sporna pitanja oko tumačenja i primjene načela etičkoga kodeksa djelatnici rješavaju unutar Škole dogovorno.

Načelo međusobnog uvažavanja

Članak 11.

- (1) Radnik Škole treba poštivati osobnost učenika, kolega, roditelja i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orijentaciju, invalidnost, zdravstveni status, tjelesni izgled, dob i političku opredijeljenost.
- (2) Kriteriji vrjednovanja i napredovanja su stručnost, sposobnost i profesionalnost te rezultati u obavljanju određene vrste poslova i zadataka.

Načelo mirnog suživota u školi

Članak 12.

- (1) Obveza je radnika Škole svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno radno ozračje u Školi.
- (2) Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost.
- (3) Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje.
- (4) Radnici škole su za vrijeme obavljanja poslova u školi i onih u vezi s radom škole odjeveni prema zahtjevima profesije.
- (5) Neprihvatljivo je drogiranje, opijanje, pušenje, kockanje kao i korištenje bilo kojih sredstava i ponašanja koja stvaraju tešku ovisnost.
- (6) Treba izbjegavati situacije koje između radnika mogu dovesti do sukoba interesa.
- (7) Svaki oblik uznemiravanja koje je počinio radnik škole, učenik, roditelj ili skrbnik treba prijaviti nadležnoj instituciji.

Načelo objektivnosti

Članak 13.

- (1) Radnici Škole i korisnici trebaju težiti objektivnosti. Radnici Škole ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i objektivnost u radu.
- (2) Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega radnika Škole treba počivati na kriterijima koji su relevantni za obavljane djelatnosti ili profesionalne obveze.

Odnos prema profesiji

Članak 14.

- (1) Čestitost, pravednost, humanost i uzajamno potpomaganje, kao temelj moralne filozofije, čine bit nastavničke etike.
- (2) Nastavnik je slobodan i odgovoran u svom radu, teži otkrivanju istine, istražuje ju i brani u atmosferi dijaloga i tolerancije. Pri tome je dužan unapređivati svoje znanje u skladu sa najvišim standardima obrazovnog procesa.
- (3) Nastavnik objavljuje osobne rezultate, razmjenjuje znanja i podatke s drugim nastavnicima u radi podizanja kvaliteta nastavnog procesa i napredovanja struke.

Članak 15.

Radnik Škole je dužan čuvati profesionalnu tajnu sve do njenog službenog objavljivanja.

Članak 16.

(1) Nastavnik treba ukazivati na nestručne tvrdnje povezane s njegovom strukom, izbjegavajući postupke koji bi podcijenili i obezvrijedili dostojanstvo drugih.

(2) Svoje mišljenje o stručnim pitanjima može izreći na sjednicama stručnih tijela, ako je to uvjerenje utemeljeno na znanstvenoj istini i kritičnosti.

Članak 17.

(1) Nastavnik je dužan posebno posvetiti pažnju svojim nastavnim obvezama, koje će prihvatiti nakon stvarne procjene svojih sposobnosti i mogućnosti za njihovim kvalitetnim i potpunim učinkom.

(2) Nastavu mora održavati redovito, u utvrđenom terminu i trajanju.

Članak 18.

Nastavnik je dužan čuvati svoje dostojanstvo i u komunikaciji s nenastavnim osobljem u školi, koji moraju biti upoznati s Etičkim kodeksom.

Odnos prema učenicima

Članak 19.

(1) Nastavnik kod učenika mora poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju, a u prenošenju znanja dužan je primjenjivati najviše znanstvene, stručne, profesionalne i etičke standarde.

(2) Nastavni proces treba voditi prema osposobljavanju učenika za rješavanje zadataka, koji će na osnovi stečenih znanja s razumijevanjem usvajati napredak znanosti.

Članak 20.

(1) Kriterij praćenja rada i ocjenjivanja znanja učenika mora biti objektivan, pouzdan, ujednačen, kontinuiran i unaprijed poznat učenicima.

(2) Učenici se ocjenjuju onako kako je propisano Pravilnikom ravnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi.

Članak 21.

(1) Nastavnik je dužan s učenicima uspostaviti odnos međusobnog povjerenja i uvažavanja, uz poštivanje njihovih osobnosti, sloboda i prava, uz čuvanje svoga dostojanstva i izbjegavanje suviše bliskosti s učenicima.

(2) Nastavnik u dijalogu s učenicima, u nastavnom procesu i izvan njega, mora poštivati principe nenasilne komunikacije.

(3) Zabranjeno je iskorištavanje učenika, diskriminacija, vrijeđanje njihova dostojanstva i zloupotreba bilo koje druge vrste.

Članak 22.

Nastavnik posebno pred učenicima mora čuvati svoje i dostojanstvo svojih kolega, a svojim ponašanjem mora odgojno utjecati na učenike.

Odnos prema kolegama

Članak 23.

Među nastavnicima mora vladati stvaralačka atmosfera i vrhunski profesionalni odnos prema radu. Odnos među nastavnicima mora se temeljiti na kolegijalnosti, međusobnom uvažavanju, poštovanju znanja, stručnosti i osobnog dostojanstva, na pomoći i stvaralačkoj suradnji, te na profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 24.

- (1) Nastavnik ne smije direktno ili indirektno povrijediti stručni ugled, napredovanje ili rad drugog nastavnika.
- (2) Ako smatra da određeni nastavnik nije zaslužio napredovanje ili se nekorektno ponašao, treba s time upoznati ravnatelja.
- (3) U otvorenoj kritici rada drugog nastavnika treba biti suzdržan, imajući u vidu nadležna tijela (Razredna vijeća, Nastavničko vijeće, Stručna vijećate stručne časopise) kao primjerena mjesta za stručne rasprave i kritiku.

Odnos prema instituciji

Članak 25.

- (1) Nastavnici, učenici i roditelji su dužni poštivati hijerarhiju nastavničkih i drugih zvanja, ovlaštene pojedince i organe u školi.
- (2) Pri tome su slobodni argumentirano kritizirati rad organa ili pojedinaca u tijelima Škole.

Članak 26.

Ucjene i pritisci, mito i korupcija i svi drugi oblici nečasnih utjecaja koji vode kršenju stručnih kriterija, predstavljaju najgrublju povredu pravila ponašanja u odgoju i obrazovanju te time direktno bacaju tamnu mrlju na ugled institucije.

Članak 27.

Usvajajući načela ovog Etičkog kodeksa, radnici se obvezuju na njihovo dosljedno provođenje uvijek i isključivo u interesu ugleda Škole, svog ugleda i dostojanstva, a i ugleda i dostojanstva učenika, kako bi se sačuvala vrhunska pozicija ove obrazovne institucije u lokalnoj i široj zajednici.

Odnos prema korisnicima usluge

Članak 28.

- (1) Radnici škole dužni su etički i profesionalno pružati usluge korisnicima i primarno štiti interese Škole. Radnici škole ne smiju u drugoj ustanovi ili trgovačkom društvu obavljati djelatnosti slične ili jednake djelatnostima Škole, kako ne bi došlo do sukoba interesa na štetu Škole.
- (2) Aktivnost radnika Škole usmjerena je prema etičkom i profesionalnom pružanju usluga korisnicima i taj odnos ne smije ugroziti niti jedan drugi interes ili namjera.
- (3) U službenoj se komunikaciji radnici Škole služe hrvatskim jezikom, razumljivim rječnikom i latiničnim pismom. U slučaju međunarodne suradnje ili zbog zahtjeva određenog posla, radnika Škole se u službenoj komunikaciji može služiti i drugim jezikom i/ili pismom.

Članak 29.

- (1) Odnos radnika Škole prema korisnicima usluga mora biti profesionalan, nepristran i u skladu s pravilima etičkog ponašanja.
- (2) Podatci o učenicima, roditeljima i drugim korisnicima usluga Škole smatraju se profesionalnom tajnom.
- (3) Moguće je objaviti afirmativne podatke o učeniku, uz suglasnost roditelja.

Članak 30.

- (1) Svi radnici Škole trebaju izbjegavati sukobe interesa (npr. obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.)
- (2) Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje kojesrodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Javni nastup radnika škole

Članak 31.

U svim oblicima javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, svaki radnik treba iznositi stajališta Škole u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem, odredbama Etičkog kodeksa te paziti na osobni ugled i ugled Škole.

Članak 32.

- (1) Sva tijela Škole dužna su, svako u okvirima svoje nadležnosti, brinuti se za ostvarenje i unapređenje etičkih standarda u Školi i provedbu Etičkog kodeksa.
- (2) Radi savjetovanja Škole u pitanjima ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u Školi se osniva etičko povjerenstvo.
- (3) Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa.

Članak 33.

- (1) Etičko povjerenstvo imenuje ravnatelj uz suglasnost Nastavničkog vijeća, na rok od dvije godine.
- (2) Etičko povjerenstvo ima tri člana. Škola može odrediti da etičko povjerenstvo ima veći broj članova, ali ne više od pet.

III. POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVOM

Zahtjev za davanjem mišljenja na nepoštivanje Etičkog kodeksa

Članak 34.

- (1) Postupak pred Povjerenstvom Škole pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.
- (2) Zahtjev za davanjem mišljenja mogu podnijeti ravnatelj škole, korisnici usluga i radnici škole. Zahtjev za davanjem mišljenja mora biti određen, i mora točno i precizno opisati slijedeće:
 - 1) načelno pitanje o kojem je riječ, i/ili

- 2) konkretne okolnosti slučaja i djelovanje odnosno ponašanje za sukladnost kojih se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.
- (3) Zahtjeve razmatra etičko povjerenstvo koje svoje mišljenje o tome daje ravnatelju škole u pisanom obliku u roku od 7 dana od podnošenja zahtjeva.

Postupanje povjerenstva

Članak 35.

- (1) U povodu zahtjeva iz čl. 34. predsjednik etičkog povjerenstva Škole saziva sastanak povjerenstva u roku 5 dana od primitka zahtjeva.
- (2) Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti.
- (3) Na sastanku članovi Povjerenstva raspravljaju o pitanjima koja su predmet postupka, zauzimaju stajalište o sadržaju mišljenja, te na temelju rasprave sastavljaju mišljenje.
- (4) Povjerenstvo Škole svoje mišljenje daje isključivo na temelju podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja i očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih osoba.
- (5) Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, povjerenstvo će tu okolnost navesti u svome mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.
- (6) Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, Povjerenstvo je dužno mišljenje dati o sukladnosti s tim odredbama, no može mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim pravilima Etičkog kodeksa.

Mišljenje

Članak 36.

- (1) Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka Povjerenstvo donosi svoje mišljenje i podnosi ga podnositelju zahtjeva. Pri donošenju mišljenja, nastoji se postići konsenzus članova Povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova Povjerenstva.
- (2) Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku 15 dana od dana primitka zahtjeva.
Mišljenje Povjerenstva mora sadržavati sljedeće podatke:
 - 1) opis zahtjeva i pitanja o kojima je Povjerenstvo raspravljalo;
 - 2) navode o pravilima etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva Povjerenstvo uzelo u obzir;
 - 3) stajalište Povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom;
 - 4) razloge za mišljenje Povjerenstva;
 - 5) podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.
- (3) Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi Povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje Povjerenstva.
- (4) Iznimno, ako Povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik Povjerenstva o tome dužan je u roku iz st. 2. obavijestiti ravnatelja te detaljno navesti razloge za ne donošenje mišljenja. Ravnatelj će o tome obavijestiti podnositelja zahtjeva.

Članak 37.

Ovaj Etički kodeks objavljuje se na mrežnoj stranici Škole te će se jedan primjerak nalaziti i u zbornici škole. Etički kodeks mora poznavati svaki djelatnik i učenik Škole.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 38.

Povjerenstvo će biti imenovano u roku 60 dana od dana stupanja na snagu Etičkoga kodeksa.

Članak 39.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči Škole.

Danom stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti Etički kodeks neposrednih nositelja odgojno – obrazovne djelatnosti u Srednjoj školi Ambroza Haračića Mali Lošinj od 14. travnja 2011. godine (Klasa: 003-06/11-01/03, URBROJ: 2213-27-03/1-11-3).

Napomena: Uporaba imenica u muškom rodu podrazumijeva i osobe ženskog spola.

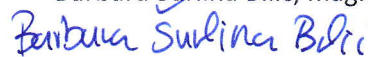
Klasa:007-01/24-03/05

Urbroj: 2213-5-01-24-1

Mali Lošinj, 11. srpnja 2024. godine

Predsjednica Školskog odbora:

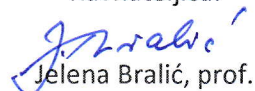
Barbara Šurlina Bilić, mag.edu.

Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole dana 12. srpnja 2024.

Ravnateljica:

Jelena Bralić, prof.